

Varaste maffiapealiku

Aurimas Skirgaila peeti kodus kinni 2020. aasta detsembris.

Kuritöö ja karistus

Eestis on autovargustega juba mõnda aega rahu majas olnud. Aurimas Skirgaila gruperinguga on suudetud Eestis seostada 32 juhtumit aastatest 2017–2020, neist 22 vargust õnnestus ja auto viidi ära. Kümnel korral suudeti vargus peatada. Varaste tööpõld oli lai: autosid varastati neljast Eesti maakonnast, kõige enam Harju- ja Tartumaalt.

Detsembris mõistis Tartu maakohus Skirgailale karistuseks seitsme aasta ja viie

kuu pikkuse vangistuse, millest kohe tuleb ära kanda kaks ja pool aastat. Ülejäänud jääb kanda tingimisi, ent lisakaristusena saadetakse leedukas Eestist välja ning kuus aastat ei ole tal siia enam asja.

25 kannatanut nõuavad Skirgailalt 150 000 eurot. Selleks tuleb tal loobuda nii ema nimele ostetud BMWst, 12 000 eurost sularahast kui ka 10 000 eurot maksvast käekellast, mis tema Leedu kodust ära võeti.

Ühendust juhtinud Skirgaila kõrval on tuvastatud kuus brigadiri ja 12 autojuhti, ent osa neist on veel kinni pidamata või kannab karistust mõnes muus riigis.

Siinmaa sõnul ei ole süüdi mõistetutest seni keegi siia uusi kuritegusid toime panema naasnud. «Ühest küljest ei ole mõistlik välismaa kurjategijaid lõputult Eesti riigi kulul pidada, teisalt hoiavad katse-aeg ja sissesõidukeeld ära siin uute kuritegude toime panemise.»

Varastatud autodel vahetati esimesel võimalusel numbrimärgid, et välistada piiriületuse automaatne fikseerimine.

Saateautod olid varustatud spetsiaalsete segajatega, et häirida varastatud autosse paigaldatud jälgimisseadmete tööd. Ühenduse liikmetel oli sihtriigis keelatud kasutada maksekaarti ning kogu arveldus pidi käima sularahas.

Prokurör Siinmaa sõnul ei ole Eesti olnud Leedu autovargastele kuidagi eriti atraktiivne, vaid Leedu maffiajõuk organisatsioonid Euroopa. Menetluse käigus on tõestatud, et vargaepäaaze saadeti Saksamaale, Austriasse, Tšehhi ja Slovakkiasse. Seetõttu jäi Eestis autovargustesse isegi paariaastane paus, sest mõned ekipaažid kukkusid mujal Euroopas kinni ning leedukatel polnud mõnda aega meeskonda Eestisse saata. Et paljude Eestis tegutsenud varaste menetlus veel käib, ei saa prokuratuur veel kõigest üksikasjalikult rääkida.

juhtidele konspiratiivtelefone, ühekordseid kõnekaarte ning aitasid kõikvõimalike tehnikavideinatega. Üldjuhul ei olnud sellistel autojuhtidel endil oskusi autode avamiseks ja käivitamiseks. Nende ülesanne oli lihtsalt sõita, kuhu kästi.

Kui autojuhid olid leitud ning luurekäikude abil varastamiseks kõlblikud autod välja valitud, sõidutasid brigadirid soovrid saateautodega Eestisse. Edasi oli lihtne.

Kui alguses siseneti autodesse lihtlabaselt klaasi või luku lõhkumise teel ja käivitati masin digitaalselt kopeeritud võtmega, siis mida aeg edasi, seda keerulisemat tehnikat kasutama hakati. Selle abil võis kalli maasturi varastada kasvõi kümne sekundiga. Sellised seadmed võivad

maksta kuni 12 000 eurot. Lihtsustatult kopeeriti auto võtme signaal ja võimendati seda eemalt. See nägi välja umbes nii, et brigadir võttis maja ukse taga üles esikus oleva autovõtme signaali, võimendas selle autoni ning juhiks palgatud mees avas ukse, istus autosse ning pani Leedu poole ajama, brigadir saateautoga saba.

Saateauto ülesanne oli jälgida, et maanteel poleks politseikontrolle. Jõudnud Leedu, oli varastatud autodel peamiselt kaks võimalust. Uuemad ja kallimad sõidukid müüdi endistesse Nõukogude vabariikidesse ida pool, sest selliseid autosid on nendes riikides keeruline ausalt hankida. Näiteks on tuvastatud, et autosid on müüdnud Tadžikistani. Teisel juhul viidi autod kurjategijate

te Kaunase autoremonditöökotta, kus need juppedeks võeti ja müüdi tagavaraosadena laiali.

«Nagu väga tõhusas ettevõttes, hakati ka seal lõpuks asju rationaliseerima. Kui tuldi siia autot varastama, oli tihti vaja enne aega parajaks teha. Siis käidi ja sõideti ringi, otsiti uusi ohvreid ning kirjutati aadressid üles,» rääkis Siinmaa. Nii oli järgmistele vargameeskondadele nimekirja aadressidest ja autodest kaasa anda. Süsteem toimis üsna hästi.

Siinmaa sõnul õpiti aja jookul üha paremini tundma õigussüsteemi ja politseimetoodikat ning sõjakäigud Eestisse muututi üha konspireeritumaks. Näiteks hakati regulaarselt vahetama saateautosid, mis olid enamasti Inglismaa registrimärki, mistõttu polnud neid võimalik registri abil kurjategijatega seostada.

Varastatud autodel vahetati esimesel võimalusel numbrimärgid, et välistada piiriületuse automaatne fikseerimine.

Saateautod olid varustatud spetsiaalsete segajatega, et häirida varastatud autosse paigaldatud jälgimisseadmete tööd. Ühenduse liikmetel oli sihtriigis keelatud kasutada maksekaarti ning kogu arveldus pidi käima sularahas.

Prokurör Siinmaa sõnul ei ole Eesti olnud Leedu autovargastele kuidagi eriti atraktiivne, vaid Leedu maffiajõuk organisatsioonid Euroopa. Menetluse käigus on tõestatud, et vargaepäaaze saadeti Saksamaale, Austriasse, Tšehhi ja Slovakkiasse. Seetõttu jäi Eestis autovargustesse isegi paariaastane paus, sest mõned ekipaažid kukkusid mujal Euroopas kinni ning leedukatel polnud mõnda aega meeskonda Eestisse saata. Et paljude Eestis tegutsenud varaste menetlus veel käib, ei saa prokuratuur veel kõigest üksikasjalikult rääkida.

Putin paneb Bidenit ja Scholzi proovile

MEINHARD PULK
meinhard.pulk@postimees.ee

Venemaa president Vladimir Putin soovib pingelist olukorda eskaleerida, ütles riigikogu liige Urmas Reinsalu (Isamaa), kommenteerides Venemaa reedel NATO-le esitatud nõudmisi.

Tema hinnangul on Putini (pildil) eesmärk panna proovile alles esimest aastat Ameerika Ühendriikide presidendi Joe Bideni ning äsja Saksamaal ametisse astunud kantsleri Olaf Scholzi välispoliitilised võimed.

Reinsalu hinnangul on Venemaa mingis mõttes oma eesmärgi juba saavutanud ning paradigma on muutunud. Dnepri idakaldale sõjalise jõu koondamise kõrval on ära unustatud fakt, et sõda käib Ida-Ukrainas juba seitse aastat.

Seega ei ole Reinsalu sõnul põhiküsimus mitte Venemaa käitumise eesmärk, vaid lääneriikide reaktsioon sellele.

Endise välisministri tegi USA ja Saksamaa vastus nõutuks. Tema sõnul jahmatas teda, et nad näitasid üles valmisolekut istuda Venemaa ühise arutelulaua taha pärast seda, kui Venemaa on seadnud kahtluse alla kõik NATO alusdokumendid ja -väärtused.

Venemaa nõudis reedel, et allianss ei paigutaks ei vägesid ega relvastust riikidesse, mis polnud NATO liikmed enne 1997. aasta maikuu, st ka mitte Balti riikidesse ega Poolasse. Lisaks ei tohi NATO Venemaa hinnangul korraldada sõjalist tegevust Ukrainas ja mujal Ida-Euroopas, Lõuna-Kaukaasias ja Kesk-Aasias. Samuti tahab Moskva, et oleks välistatud kesk- ja lühimaarakettide paigutamine sinna, kust saaks Venemaa rünnata. Venemaa nõuab, et NATO tühistataks 2008. aasta otsuse, et Ukrainast ja Gruusiast võiks kunagi saada alliansi liige.

«Venemaa nõudmised on täiesti vastuvõetamatud!» teatas kaitseminister Kalle Laanet (RE) sotsiaalmeedias. Ükskõik millise neist vastu võtmise oleks tema hinnangul julgeolekukatastroof.

Venemaa on vähendanud mitu korda gaasitarvet Euroopasse ning aidanud Valgevenel korraldada Leedu, Läti ja Poola vastu hübriidrünnaku, kasutades relevantset inimesi.

Linnapea Kõlvart suruti Estonia juurdeehituse ümarlauas nurka

BRITA-MARIA ALAS
brita-maria.alas@postimees.ee

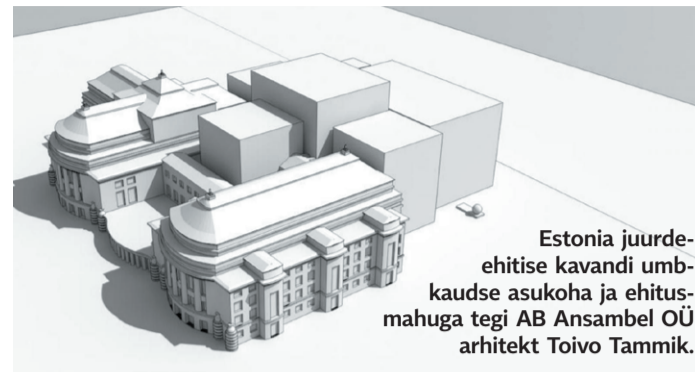
Rahvuskooper Estonia korraldas ümarlauda, kutsudes planeeritava juurdeehituse üle arutlema kaheksa külalist. Ideeringi antikangelaseks osutus Tallinna linnapea Mihhail Kõlvart (KE), kes juurdeehitust ainsana heaks ei kiitnud.

Riigikogu kinnitas septembris riiklikult tähtsate kultuuriehitiste pingerea ning nende seas eelviimase ehk üheksandana rahvuskooperi hoone juurdeehituse.

«Ma olen vist ainus inimene, kes pole päris kindel, et see juurdeehitus on parim lahendus,» sõnas Kõlvart vestlusringis. Juurdeehituse mõttekuses on kahelund ka riigi ja linna muinsuskaitsejad.

Rahvuskooperi direktor Ott Maaten ja loomingu juht Arvo Volmer leidsid, et juurdeehitus looks uut potentsiaali. «Vajame saali, mis lõpetaks küsimused, miks meie ruumid peavad olema ahtamad ja kitsamad kõigi meie naabrite omadest. Saali, mis lõpetaks selle, et Eesti publikul ei ole võimalik tulla nautima maailmatasemel ooperi- ja balletikunsti – puudub füüsilise võimalus,» põhjendas Maaten.

Riigikogu EKRE fraktsiooni liige Mart Helme märkis, et Estoniast rääkides peetakse tihti silmas vaid glamuuri, kuid tegelikult on rahvuskooper omamoodi kombinatsioon. «Siin on töökojad, pilliparandused, mida kõike veel

Estonia juurdeehituse kavandi umbkaudse asukoha ja ehitusmahuga tegi AB Ansambel OÜ arhitekt Toivo Tammik.

Minu meelest on see juurdeehitus oluline ja aitab kombineerida töös hoida.»

Linnapea Kõlvart kahtles samuti, kas juurdeehituseks raha kokku saadakse, ja tuletas meelde, et üldplaneeringu järgi on sel kohal park ning see koos Estonia majaga kuulub UNESCO kaitse all oleva vanalinna piirkonda.

«Rääkimata sellest, et Tammisaare park on riikliku looduskaitse all,» osutas ta.

Kuivõrd ülejäänud vestlusest osavõtnud, riigikogu fraktsioonide ja kultuurikomisjoni esindajad avaldasid juurdeehitusele toetust, pälvis linnapea neilt üksjagu kriitikat.

Helme hinnangul ei peaks Tallinn Eesti rahva sümbolist rääkimiseks nii palju sõna saama. «Tallinna linn ei ole mingi linnriik ega vürstiriik. See kõik on Eesti rahva oma. Kui rahvas oma parlamendi kõrgeimal tasemel on otsustanud, et tahab siia ehitada juurde sümbolhoonet,

siis ei ole linnal moraalset õigust hakata bürokraatlikke takistusi tegema,» ütles ta Kõlvartile.

«Praegu tekib tunne, et kõik väga tahavad ja pooldavad, ainult Kõlvart on vastu,» märkis linnapea vastuseks. «Projekti realiseerimiseks peaksime taganema mitmes põhimõttest.»

Tema erakonnakaaslane, endine Tallinna volikogu esimees, nüüd kultuuriminister Tiit Terrik kinnitas, et rahastusotsus on olemas ja ministrium tegutseb riigikogu otsuse järgi. «Parlament on otsustanud, rahastusüsteem on välja pakutud, ministrium on toetanud,» ütles ta.

Tema sõnul on aga linnavolikogu ja linnavalitsuse asi öelda, kas plaan on teostatav või mitte.

Kõlvart lubas, et Tallinn Estonia plaanile vastu töötama ei hakka. «Vaadatamata sellele, et kellelegi tundub, et suure asja analüüsimine on bürokraatia, tuleb küsida arvamust ka inimeste käest,» soovitas linnapea. «Linn püüab leida lahendusi, ükskõik, mis lõplik kontseptsioon on. Linn püüab teha koostööd ja aidata, aga see ei saa tähendada, et me loobume põhimõttest.»

DETSEMBRIS JA JAANUARIS

JUHTPLAAT +
SAEKETT 28 €

Pakkumine kehtib kõikidele kuni 16" (40 cm) plaadiga mootorsaaigidele

OREGON PAKUB PARIMAT LÕIKEKIIRUST JA VASTUPIDAVUST KÕIKIDELE MOOTORSAAIGIDELE!

TALLINN NIIDUSTUUDIO, Viljandi mnt 16b; SAESTUUDIO, Männiku tee 19; MEHKA, Peterburi tee 38/9; VLT, Männiku tee 104; HORTULUS OÜ, Pärnu mnt 368; TARTU METSAKAUPMEES, Võru 94; REGINETT, Lõunakeskus / Ringtee 75a; MEHKA, Turu 34; SAEMEISTER, Aardla 25; PÄRNU TANNI-VAKOMA, Suur-Jõe 50; PAIKUSE VOLDAK, Põllu 11; RAPLA VALLEP INVEST, Tallinna mnt 3; RAKVERE BASEILO, Tallinna 47; JÕHVI BASEILO, Rakvere 35; JÕGEVA ESTEM TEHNIKAKAUBAD, Kesk 3; TAPA BASEILO, Pikk 19; PAIDE BASEILO, Suur-Aia 45; NARVA BASEILO, Hariduse 13; PÕLVA ROOSMASHIIN, Võru 32; VIJANDI NURME, Jämejala 20; K. LUHT, Valuoja 13a; KOHILA TEHNIKAKESKUS, Vabaduse 15d; KEILA TEHNIKAKESKUS, Haapsalu mnt 57; VALGA MEHKA, Pikk 4; VÕRU MEHKA, Vabaduse 4b; MEHKA, Pikk 17; OTEPÄÄ MEHKA, Valga põik 3; KURESSAARE AE KOMP, Pikk 61; AGRICENTER, Talli 8; ORISSAARE SOOVI POOD, Kuivastu mnt 41; KÄRDLA RAUAPOOD, Leigri väljak 1; HAAPSALU R-TEHNIKA, Tehnika 7; VÄNDRA VÄLU OÜ, C. R. Jakobsoni 1; LIHULA Lihula Rauapood, Tallinna mnt 62a

WWW.HORTULUS.EE